

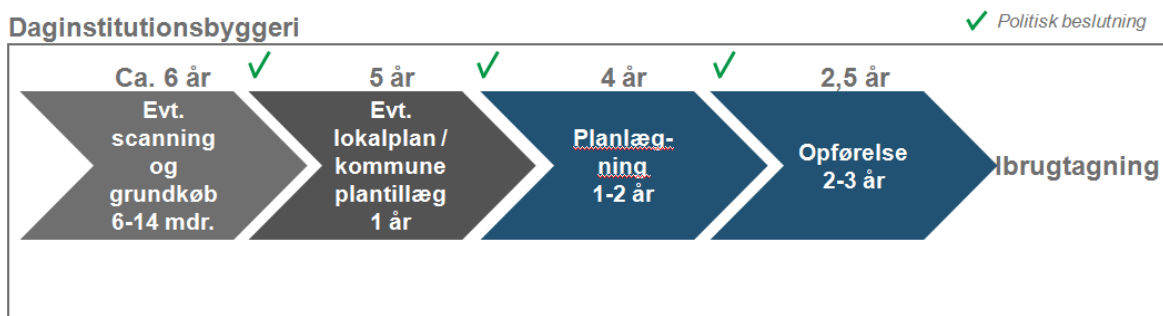
Covernotat – Kapacitetsudfordringer på dagtilbudsområdet

Stigende befolkningsudvikling

I dag er der godt 45.000 børn i 0-5 års alderen i København, og antallet af 0-5-årige børn forventes at stige med knap 14.500 frem mod 2031, hvor børnetallet i målgruppen topper. Det svarer til et behov for 572 nye daginstitutionsgrupper.

En daginstitution tager 1-2 år at planlægge og 2-3 år at opføre. Samlet set tager det altså ca. 4 år fra planlægningen igangsættes til en ny institution kan tages i brug. Inden planlægningsfasen kan igangsættes, skal der være afklaring af grund og lokalplan, jf. figur 1. Den lange tidshorizont betyder, at det er nødvendigt i god tid at afsætte midler til grupper, der kan imødekomme den stigende befolkning.

Figur 1. Faser for daginstitutionsbyggeri frem mod ibrugtagning

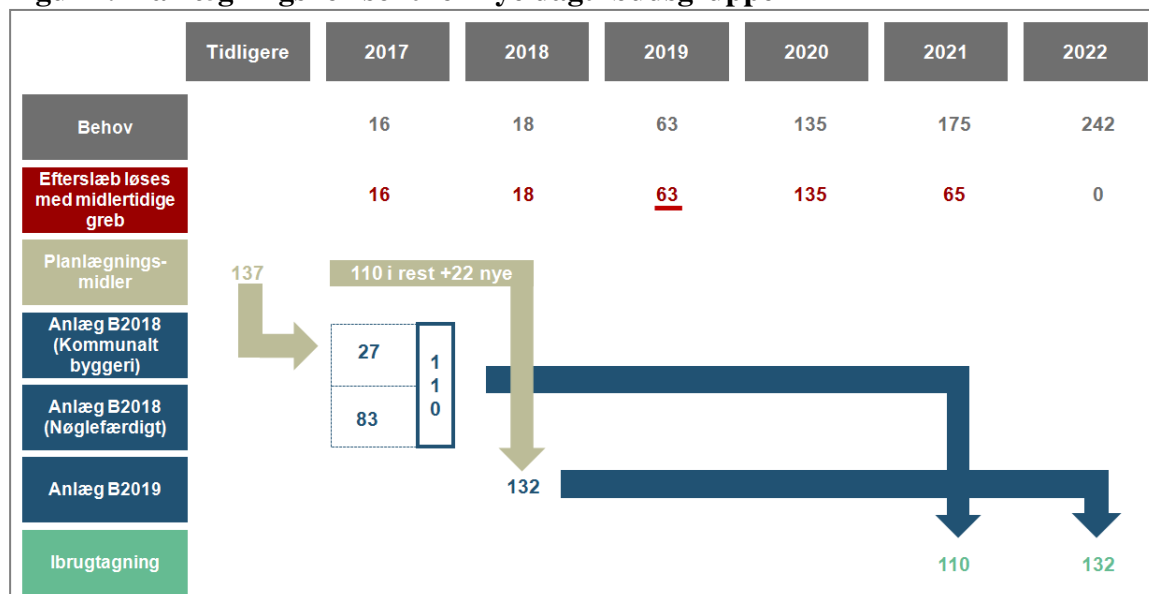
Anlægsprocessen betyder, at planlægning af grupper, der skal løse behovet i 2022, skal igangsættes i budget 2018. Anlæg af de grupper, der skal løse behovet i 2021, skal søges i budget 2018.

Planlægningsmidler fra tidligere budgetter

Som det fremgår af figur 2 nedenfor, er der i tidligere budgetter givet planlægningsmidler til 137 grupper. Til budget 2018 fremlægger BUF anlægsønsker til 27 grupper i kommunalt byggeri og 83 grupper i nøglefærdigt byggeri. Da det kun er planlægningen af kommunalt opførte grupper, der anvender tidligere afsatte planlægningsmidler, er der derfor planlægningsmidler tilbage til 110 grupper.

En nøglefærdig daginstitution udvikles og opføres af privat grundejer/bygherre, der afleverer en færdig nøglefærdig fast ejendom til brug for daginstitution i henhold til en konkret aftale, hvor pris, tid og kvalitet er nærmere reguleret. Forhandlinger om nøglefærdige byggerier vil blive meget vanskelige, hvis sælgere skal bruge ressourcer på at udarbejde et byggeprogram uden vished om, at kommunen vil indgå aftale om køb. Det er årsagen til, at der ikke afsættes anlægsbudgetter til nøglefærdige byggerier på baggrund af en særskilt planlægningsfase.

Figur 2. Planlægningshorisont for nye dagtilbudsgrupper

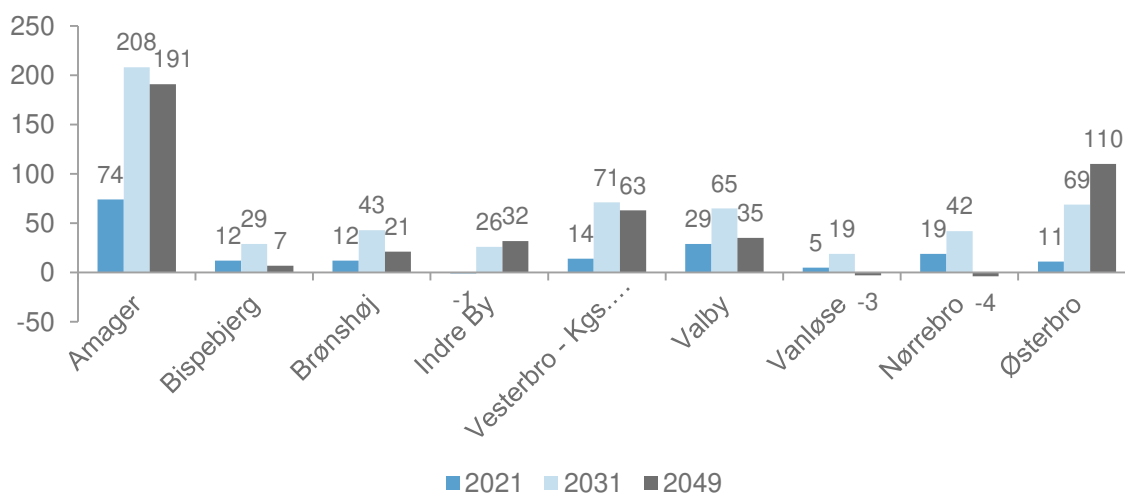
Planlægningsmidler i budget 2018 til 22 grupper

Det fremgår af figur 2, at det til budget 2019 vil være nødvendigt at fremlægge anlægsønsker til 132 grupper. Da der er 110 grupper tilbage i planlægningsmidler, jf. forrige afsnit, søges der til budget 2018 derfor om midler til planlægning af yderligere 22 grupper.

Anlægsmidler i budget 2018 til 110 grupper

Figur 3 nedenfor viser nettobehovet for dagtilbudsgrupper i 2021, 2031 og 2049. Størstedelen af behovet for nye pladser i de kommende år er i byudviklingsområderne, herunder særligt på Amager.

Figur 3. Nettobehov for dagtilbudsgrupper i byen

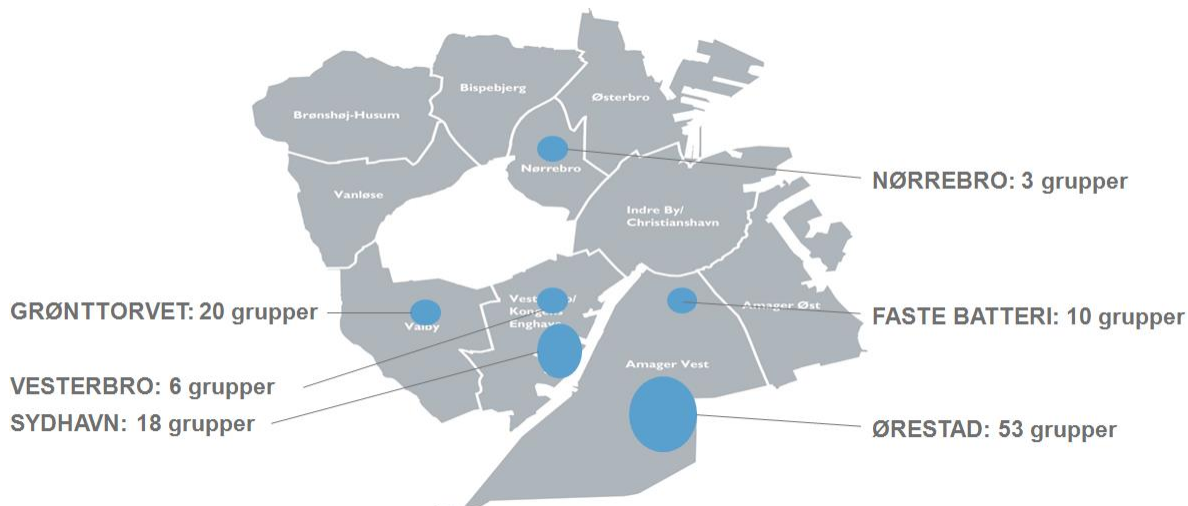
Som en del af løsningerne på kapacitetsbehovet på dagtilbudsområdet i 2021 fremlægger BUF anlægsønsker for 110 dagtilbudsgrupper til budget 2018.

De 110 grupper er ikke helt tilstrækkeligt til at opfylde behovet for 175 nye grupper i 2021, men det har ikke været muligt at afslutte planlægningsfasen på tilstrækkelig mange kommunale projekter eller finde flere muligheder for nøglefærdige byggerier til budget

2018. Efterslæbet frem mod 2021 skal derfor håndteres med tidlig opstart og andre midlertidige håndtag, indtil de permanente grupper er etableret, jf. afsnittet nedenfor.

Ønskerne til budget 2018 er indplaceret på nedenstående oversigtskort.

Figur 4. Anlægsønsker på dagtilbudsområdet i budget 2018

Amager

Der er på nuværende tidspunkt mangel på daginstitutioner på Amager. Etableringen af fem nye daginstitutioner med plads til 53 grupper i Ørestad forventes at være tilstrækkeligt til at løse behovet frem til og med 2024 på det sydvestlige Amager.

De ti grupper på Faste Batteri løser noget af behovet på den nordvestlige del af Amager, men det løser ikke det hele i 2021. Der er således brug for midlertidige løsninger.

Vesterbro / Kgs. Enghave

I området i og omkring Sydhavn er der også mangel på daginstitutioner. Etableringen af to daginstitutioner med plads til 18 grupper betyder, at Kgs. Enghave (inkl. Sydhavn) vil være dækket frem til og med 2022.

På Vesterbro er der ligeledes brug for at etablere mere kapacitet i de kommende år. Med seks nye grupper vil Vesterbro være dækket til og med 2022.

Valby

I løbet af få år forventes der at være mangel på daginstitutioner i Valby. Etablering af to daginstitutioner med i alt 20 grupper ved Grønttorvet er ikke helt nok til at løse behovet i Valby i 2021, og der vil derfor skulle tages midlertidige løsninger i brug.

Nørrebro

På Nørrebro forventes det, at der i løbet af få år vil være mangel på daginstitutioner, og etablering af tre grupper er ikke nok til at løse behovet på Nørrebro i 2021. Også på Nørrebro vil der derfor skulle anvendes midlertidige løsninger.

Tidlig opstart af dagtilbudsgrupper og andre midlertidige håndtag

Det er ikke muligt at etablere alle de nødvendige nye permanente grupper tilstrækkeligt hurtigt. På nuværende tidspunkt er der et efterslæb af grupper, og i 2019 er der behov for 63 ekstra grupper. For at kunne opretholde pasningsgarantien inden for en afstand af maksimalt 4 km, søges der i budget 2018 om midlertidige løsninger til tidlig opstart af de

63 dagtilbudsgrupper. Til budget 2019 forventes behovet for tidlig opstart at være 72 grupper (135-63).

De primære årsager til, at det ikke er muligt at etablere de nye permanente grupper tilstrækkeligt hurtigt, er dels, at der med den seneste befolkningsprognose er sket en opjustering med 730 flere 0-5-årige i kommunen i 2019 sammenlignet med 2016-prognosen, dels at det er svært at etablere de nye dagtilbud i den nødvendige hastighed. Samtidig har det vist sig, at andelen af børn i de nye boligområder er større end hidtil antaget.

Der findes en række håndtag, som kan anvendes til at understøtte sikring af pasningsgarantien:

1. *Fri merindskrivning*: Normalt kan der kun merindskrives op til et beløb på 200.000 kr. eller efter konkret aftale. Fri merindskrivning vil øge udbuddet af pladser. Der er aftalt fri merindskrivning fra juni 2017
2. *Omlægning af eksisterende børnehavekapacitet til vuggestuekapacitet*: Der er flere områder af kommunen, hvor der i perioder er overskud af børnehavekapacitet. Disse pladser vil kunne omlægges til vuggestuer. Håndtaget kan medføre, at nogle integrerede institutioner vil blive omdannede til vuggestuer, men det forudsættes i kommunes anlægsplan, at kapaciteten omlægges fleksibelt for at imødekomme skiftende behov
3. *Tvungen midlertidig opnormering*: I tidligere perioder med lignende pres på pasningsgarantien har det været nødvendigt at pålægge institutioner merindskrivninger for at kunne opretholde garantien
4. *Genindførelse af garantigruppekonceptet*: Garantigrupper er defineret som grupper i udvalgte institutioner, hvor der kan anvises direkte fra garantiventelisten. I tidligere perioder med stort pres på pasningsgarantien er der blevet arbejdet med særlige garantigrupper til sikring af pasningsgarantien
5. *Dispensation fra pasningsgaranti indenfor 4 km*: Som sidste konsekvens kan det blive nødvendigt midlertidigt at dispensere fra kommunens eget servicemål om pasning inden for 4 km og alene arbejde ud fra den nationale pasningsgaranti indenfor kommunens grænser

Selv hvis der afsættes midler til tidlig opstart, forventer BUF, at det bliver nødvendigt at tage håndtag 1 og 2 i brug for at sikre en optimal udnyttelse af den eksisterende kapacitet og imødekomme presset på pasningsgarantien. Erfaringen viser, at det kan blive vanskeligt at finde egnede grunde til opstilling af pavilloner. Den konkrete ibrugtagning af håndtagene afhænger af, hvor svært det bliver at finde egnede placeringer.

Hvis der ikke afsættes midler til den tidlige opstart, vil BUF tage håndtag 1-4 i brug i hele byen og håndtag 5 nogle steder i byen. Det betyder således, at kommunens eget servicemål om pasning inden for 4 km ikke vil kunne overholdes.

Brud på pasningsgarantien vil medføre, at forvaltningen mister lovhjemmel til at opkræve den forhøjede forældrebetaling. Den reducerede forældrebetaling betyder et indtægtstab på godt 9 mio. kr. pr. måned.